

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1906

Τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ
Κυριακὴ 18 Ὀκτωβρίου 2015

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

«Λουκᾶς ὁ ἀγαπητός»

«Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητός» (Κολ. 4,14)

«**Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητός**». Ἔτσι, ἀγαπητοί μου, ὀνομάζει ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων, ὁ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν Παῦλος, τὸν ἅγιο τοῦ ὁποῦ ἑορτάζουμε σήμερα τὴν ἱερὰ μνήμη. «**Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητός**» (Κολ. 4,14). Γιὰ τὸν Λουκᾶ, τὸν ἀγαπητὸ στὸν ἀπόστολο Παῦλο ἰατρό, θὰ ποῦμε λίγες λέξεις.

Τί ἦταν ὁ Λουκᾶς; Πρὶν γνωρίσῃ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ἦταν εἰδωλολάτρης. Ἕλληνας στὴν καταγωγή, γεννήθηκε σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα κέντρα τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνισμοῦ, στὴν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας. Κατὰ τὴν κοινωνικὴ κατάστασι τῶν γονέων του εἶχε ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ σπουδάσῃ καὶ νὰ σταδιοδρομήσῃ λαμπρά. Ἦταν φιλομαθὴς καὶ γνώριζε γλῶσσες. Σπούδασε τὴν ἰατρικὴ καὶ περιώδευσε πολλὰ μέρη ἔχοντας ἔφεσι γιὰ τὴ γνῶσι.

Μετὰ τὶς σπουδές του ἐξήσκησε τὸ **ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ** σὲ διάφορες πόλεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅπως στὴν Τρωάδα, στοὺς Φιλίππους τῆς Μακεδονίας καὶ στὴν Θήβα.

Πῶς ἐγένε Χριστιανός; Ἦκουσε τὸν ἀπόστολο Παῦλο, τὸν ἀετὸ τοῦ πνεύματος ὅπως τὸν ὀνομάζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου συγκλόνησε τὸν ἐπιστήμονα αὐτόν. Πίστεψε ἀκραδάντως στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ βαπτίστηκε.

Ὁ Λουκᾶς δὲν ἐγένε ἀπλῶς Χριστιανός· ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη ἐγένε **ἀκόλουθος τοῦ κορυφαίου ἀποστόλου** Παύλου παντοῦ στὶς περιοδεῖς του.

Τὸν ἀκολούθησε τὶς ἡμέρες τῆς εἰρήνης καὶ τῆς χαρᾶς, τὸν ἀκολούθησε καὶ τὶς ἡμέρες τῆς λύπης καὶ τῶν ἀναστεναγμῶν. Τὸν ἀκολούθησε μέχρι τὴ Ῥώμη ἀκόμη καὶ ὅταν φυλακίστηκε. Ἔμεινε κοντά του καὶ ὅταν οἱ πάντες τὸν ἐγκατέλειψαν. Ὅπως τὸ Χριστὸ ἔτσι

καὶ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ὅταν ἔφτανε ἡ ὥρα νὰ ὀδηγηθῇ στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως, τὸν ἐγκατέλειψαν ὅλοι. Ἕνας μόνος ἔμεινε κοντά του **σὸν φύκακας ἄγγελος**, ὁ Λουκᾶς. «**Λουκᾶς ἐστι μόνος μετ' ἐμοῦ**», λέει (Β' Τιμ. 4,11).

Μετὰ τὸ μαρτυρικὸ θάνατο τοῦ διδασκάλου τοῦ ὁ Λουκᾶς συνέχισε τὶς περιοδεῖες. Ἐφθασε καὶ στὴν ἑλληνικὴ πόλι τῶν **Θηβῶν**, ὅπου καὶ ἄφησε τὴν τελευταία του πνοή. Τὰ δὲ ἱερὰ λείψανά του μεταφέρθηκαν ἀργότερα στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ ἀπετέθησαν στὸ ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Ὅταν ὁμως οἱ σταυροφόροι, τὰ ὄργανα τοῦ ἀντιχριστοῦ πάπα, κατέλαβαν τὴν Πόλι, μετὰ τῶν ἄλλων ποὺ ἐσύλησαν ἦταν καὶ τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Λουκᾶ καὶ τὰ μετέφεραν στὴν Ἰταλία.

Ἄλλὰ ὁ Λουκᾶς δὲν εἶνε γνωστὸς μόνος ὡς ἀκόλουθος τοῦ ἀποστόλου Παύλου· εἶνε γνωστὸς καὶ γιὰ τὰ συγγράμματά του. Εἶνε κορυφαῖος συγγραφεὺς, ἀνώτερος ἀπὸ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέλη. Εἶνε **συγγραφεὺς θεόπνευστος**.

Ἐγραψε τὸ **κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο**, ποὺ διακρίνεται γιὰ τὴ γλαφυρότητά του, γραμμένο στὴν ὡραία ἑλληνικὴ γλῶσσα.

Τὸ Εὐαγγέλιο αὐτὸ χαρακτηρίσθηκε ὡς τὸ εὐαγγέλιο **τῶν ἁμαρτωλῶν**. Ὅταν κανεὶς τὸ ἀνοίγει, βλέπει στὶς σελίδες του νὰ πνέῃ ἡ αὔρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸ ἔλεος καὶ ἡ συμπάθεια. Χαρακτηρίσθηκε ἀκόμη ὡς εὐαγγέλιο **τῶν προσευχῶν**. Διαβάζοντάς το ἀκοῦς προσευχές. Τὸ «**Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ**» τοῦ τελώνου, τὸ «**Ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου**» τοῦ ἀσώτου, τὸ «**Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου**» τοῦ ληστοῦ, ὅλα αὐτὰ εἶνε στὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ (Λουκ. 18,13-15,18-23,42). Χαρακτηρίσθηκε ἐπίσης ὡς εὐαγγέ-

λιο τῶν γυναικῶν. Ὅμιλεῖ μὲ συμπάθεια γιὰ τὸ ἀσθενὲς φύλο τῶν γυναικῶν. Ἐὰν τὴ Μεγάλῃ Τρίτῃ ἀκοῦμε γιὰ τὴν ἀμαρτωλὴ ποῦ ἄλειψε μὲ μύρο τὰ ἄχραντα πόδια τοῦ Κυρίου, ὁ Λουκᾶς ἔχει διασώσει τὸ περιστατικὸ (βλ. ἔ.ἀ. 7,36-39). Τὸ εὐ-αγγελίῳ του εἶνε καὶ εὐαγγέλιο τῶν παραβο-λῶν. Πολλὲς παραβολὲς τοῦ Κυρίου εἶνε στὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ, τὸ ἀνεκτίμητο δια-μάντι καὶ κειμήλιο τῆς παγκοσμίου φιλολογίας (βλ. ἔ.ἀ. 15,11-32)· φτάνει καὶ μόνο αὐτὴ γιὰ ν' ἀποδεί-ξη ὅτι αὐτὸς ποῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ δὲν εἶνε ἄνθρωπος ἀλλὰ Θεός. Τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Λου-κᾶ εἶνε ἐπίσης εὐαγγέλιο τῶν ὕμνων. Ἀκοῦμε μέσα σ' αὐτὸ ἄσματα, οὐράνια ἄρμονία, ὕμνω-δία ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ ἀγγέλων. Τὸ «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώ-ποις εὐδοκία*» τῆς νύχτας τῶν Χριστουγέννων, ὁ ὕμνος τῆς Παναγίας «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...*», ὁ ὕμνος τοῦ Ζαχαρία «*Εὐλο-γητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ...*», τὰ τελευ-ταῖα λόγια τοῦ Συμεῶν «*Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦ-λόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρή-νῃ...*» ὅλα αὐτὰ τὰ διέσωσε ὁ Λουκᾶς (ἔ.ἀ. 2,14· 1,47-55· 1,68-79· 2,29-32). Εἶνε ἀνεκτίμητος θησαυρός.

Καὶ ὄχι μόνο τὸ Εὐαγγέλιο· ὁ Λουκᾶς ἔγρα-ψε ἀκόμα καὶ τὶς **Πράξεις τῶν ἀποστόλων**, ἄλ-λο θεόπνευστο βιβλίον ὡς συνέχεια τοῦ Εὐαγ-γελίου, ὅπου περιγράφει τὴν ἱστορία τῆς Ἐκ-κλησίας τῶν ἀποστολικῶν χρόνων.

Τέλος ὁ Λουκᾶς δὲν εἶνε μόνο ἰατρός καὶ συγγραφεύς, εἶνε καὶ **ζωγράφος**. Ζωγράφησε ἐβδομήντα εἰκόνες τῆς Παναγίας, ἐκ τῶν ὁποίων τρεῖς βρίσκονται σὲ μέρη ἑλληνικά. Ἡ μία εἶνε τῆς Παναγίας Σουμελαῖ, ἡ ὁποία σωζό-ταν στὸν Πόντο κι ἀπὸ ἐκεῖ μεταφέρθηκε στὸ Βέρμιο ὄρος, στὴ νέα Μονὴ Σουμελαῖ. Ἡ δεύ-τερη εἶνε ἡ Παναγία τῆς ξακουστῆς μονῆς Κύκκου στὴν Κύπρο. Καὶ ἡ τρίτη εἶνε ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου στὴν Πελοπόννησο.

* * *

Αὐτὸς ἦταν, ἀγαπητοί μου, ὁ ἅγιος τοῦ ὁ-ποίου τὴ μνήμη ἐορτάζουμε σήμερα. Ὁ ἀπό-στολος Παῦλος τὸν ἀγαποῦσε καὶ γι' αὐτὸ ἔ-γραψε «*Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀ-γαπητός*». Ἦταν ἀγαπητὸς στὸν ἀπόστολο Παῦλο, ἀγαπητὸς καὶ σὲ ὅλους τοὺς πιστοὺς.

Καὶ τώρα ἐρωτῶ· **εἶνε σήμερα καὶ σ' ἐμᾶς ἀγαπητὸς ὁ Λουκᾶς;** Ἀπὸ ποῦ φαίνεται αὐτό;

Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐνοριακῶν ναῶν καὶ τὰ τόσα ἐξωκκλήσια ποῦ ὑπάρχουν, πόσοι τιμῶν-ται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Λουκᾶ; Ἐλάχιστοι. Πρὸς τιμὴν ἄλλων ἁγίων (τοῦ ἁγίου Γεωργί-

ου, τοῦ ἁγίου Νικολάου, τοῦ ἁγίου Δημητρί-ου καὶ ἄλλων ἁγίων – μεγάλη ἢ χάρι τῶν ἁ-γίων) ὑπάρχουν πολλοὶ ναοί. Ὁ ἅγιος Λουκᾶς ποῦ εἶνε; Δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχη καὶ αὐτὸς δικές του ἐκκλησίες; Δὲν ἔχει. Ὑπάρχει μία στὴν Ἀθήνα, μία στὴ Θήβα, μία στὴ Λαμία καὶ κά-που ἄλλοῦ· σὲ ὀλόκληρη τὴ Μακεδονία **ναὸς τοῦ ἁγίου Λουκᾶ δὲν ὑπάρχει**.

Ὁ ἅγιος Λουκᾶς σήμερα **δὲν διαβάζεται**. Οἱ διανοούμενοι καὶ οἱ ἐπιστήμονες μας διαβά-ζουν πολλὰ ἄλλα, ἀλλὰ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὶς Πράξεις τοῦ Λουκᾶ ποιὸς τὰ διαβάζει; Ἐνας ἀπὸ τοὺς διασημότερους Γερμανοὺς φιλολό-γους ἐθαύμαζε τὸ Εὐαγγέλιο αὐτὸ καὶ τὸ ἔθε-τε πάνω ἀπὸ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέ-λη. Ἐὰν κάνω τώρα ἓνα τεστ καὶ ρωτήσω ἐ-σᾶς ποῦ εἴστε ἐδῶ, πῶς ἀρχίζει τὸ κατὰ Λου-κᾶν Εὐαγγέλιο καὶ πῶς τελειώνει, βάζω στοί-χημα ἐὰν βρεθοῦν τρεῖς - τέσσερις νὰ τὸ ξέ-ρουν. Γιατί; Διότι δὲν συνηθίσαμε στὰ σπίτια μας νὰ διαβάζουμε τὴν ἁγία Γραφή.

Μὲ ποιὸ τρόπο λοιπὸν ὁ Λουκᾶς, «*ὁ ἀγα-πητός*» στὸν ἀπόστολο Παῦλο, μπορεῖ νὰ γί-νη ἀγαπητὸς καὶ σ' ἐμᾶς; **πῶς θὰ τὸν ἀγαπή-σουμε;**

● Θέτω πρῶτα - πρῶτα σ' ἐσᾶς ἓνα **κανόνα πνευματικὸ**, καὶ θέλω νὰ τὸν ἐκτελέσετε πε-ρισσότερο ἀπὸ νηστεία καὶ προσευχές. Σᾶς βάζω κανόνα **νὰ διαβάσετε** τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο καὶ τὶς Πράξεις τῶν ἀποστόλων. Θὰ δοκιμάσετε μεγάλη χαρὰ καὶ εὐχαρίστησι, θὰ ζωογονηθῆ ἡ ψυχὴ σας.

● Ἔπειτα καὶ ἡ μητρόπολί μας, χάριν τῶν ἱα-τρῶν καὶ χάριν τῶν νοσοκόμων καὶ χάριν τῶν ἀσθενῶν καὶ ὅλου τοῦ ποιμνίου μας, σκεφθή-καμε, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ συνδρο-μὴ ὅλων, **νὰ χτίσουμε** στὸ νοσοκομεῖο μας **ἔ-να ναὸ** ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Λουκᾶ. Κάποτε πῆγα στὸ νοσοκομεῖο καὶ μοῦ λέει ἓνας ἄρ-ρωστος: «*Δέσποτα, δὲν ὑπάρχει μία ἐκκλησία ἐδῶ, νὰ μπῶ νὰ κάνω τὸ σταυρὸ μου καὶ νὰ πα-ρακαλέσω τὴν Παναγία...*». Μὲ συγκίνησαν τὰ λόγια του. Διότι παραπάνω ἀπὸ φάρμακα καὶ γιατροὺς εἶνε «*ὁ ἰατρός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν*» (θ. Λεῖτ.), ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, εἶνε ἡ Παναγία μας τὴν ὁποία οἱ κα-λόγεροι στὸ Ἅγιο Ὄρος τὴν ἔχουν γιατρὸ καὶ τὴν ὀνομάζουν *Γιάτραινα* ἢ *Γιάτρισσα*.

«*Ἀσπάζεται ὑμᾶς*», ἀγαπητοί, –**σᾶς ἀσπά-ζεται ὅλους**, καὶ τὸν ἐπίσκοπο καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ προπαντὸς τοὺς ἰατροὺς καὶ τοὺς νοσο-κόμους–, «*ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητός*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**